

Johannes Andreas Næs, skúlapyskologur:

Tørvur á fleiri fólki at taka sær av serundir- vísingini í fólkkaskúlanum

— Sjálvt um uppgávan mangan í fyrstuni
sá reidiliga vónleys út, so visti tað seg, at
vælviljað og skynsom lærarafólk kundu
loysa stórar uppgávur í serundirvísingini í
fólkkaskúlanum — uttan at tey høvdu
nakra serliga útbúgvung.

Men Landsskúlafyrisitingin roynir eftir
forimuni at útbúgva lærarafólk til hesar
seruppgávur og roynt verður nú eisini at
knýta onnur fákólk, t. d. fysioterapeutar
til fólkkaskúlan, har nú fleiri rorslutarnadir
næmingar ganga í skúla.

M. a. hetta segði Johannes Andreas
Næs, skúlapyskologur, á pallborðs-
fundinum um serundirvísingina í fólka-
skúlanum, sum varð hildin í Trongisvági
herfyri.

Vit prenta innlegg hansara:

Eg havi fingið til uppgávu
at siga eitt sindur um ser-
undirvísing og sernáms-
frøðiligan stuðul í fólka-
skúlanum í stuttum, og
tað er eingin løtt uppgáva.

Hetta verður eitt
samantrøngt yvirrit yvir:
1. heimildina í lógini og
2. serundirvísingarskip-
anina, soleiðis sum hon er í
dag.

Frávik í undir- vísingarskylduni

Eftir galdandi fólkkaskúla-
lóg frá 22. mars 1979 byrja-
ar skúlaárið 1. august.

Undirvísingarskyldan
byrjar við skúlaárs byrjan
fyr tey børn, ið um hetta
mundið hava fylt 7 ár.

Men eitt barn, ið fyllir 7
ár í fyrstu 5 mánaðinum í
einum skúlaári, skal verða
tikið inn í skúla við skúla-
árs byrjan, um so er, at
foreldrini ella tey, ið hava
ábyrgdina fyri skúla
gongdini hjá barninum
krevja tað.

Menningartarnað

Skúlanevndin kann um so
er, at tað er grundað í
menningini hjá barninum,
eftir umbøn frá foreldr-
unum ella vi teirra undir-
tøku góðkenna, at barnið
verður innskrivað eitt ár
undan ella eitt ár eftir, at
undirvísingarskyldan
byrjar.

Her fari eg at loyva mær
at siga við tey foreldur,
sum ivast í menningini hjá
teirra barni:

Latið heldur barnið biða
eitt ár at fara í skúla! Tað

menningartarnað
barnið hevur betri av at
biða eitt ár við skúla-
gongdini, sjálvt um tað so
eisini verður eitt ár eldri,
tá ið tað sleppur undan
undirvísingarskylduni.

Annars er tað altíð rætt
at spyrja seg fyri hjá skúla-
navni.

Tá ið barnið er komið í
skúla, hava lærararnir
skyldu at undirvísa tí
bæði væl og virðiliga.

Men um barnið ikki
fylgir við í tí fyriskipaðu
undirvísingini, so er tað,
at talan kann verða um
serundirvísing og sernáms-
frøðiliga hjálp.

Hesa mugu so lærarar-
nir eisini veita barninum.
Henda hjálpin krevur eina
eitt sindur umskipaða
undirvísing, eitt serligt
undirvísingarlæg, serlig
undirvísingartilfar og ser-
liga gott samarbeiði
millum lærarar og avbera
gott samband við heimið
hjá barninum.

Fráveru

Um so er, at næmingurin
ikki røkir sína skúlagongd
sum fyriskipað er, verður
hetta bókført í fráveru-
listanum, sum leiðarin á
skúlanum sendir skúla-
nevndini í hvørjum fjórð-
ingsári.

Skúlanevndin metir so
um fráveruna og kann
átala og gera ymisk tiltøk.

Ávísan til serundirvísing

Ávísan til serundirvísing,
ið ikki er fyribils, verður
grundað á eina skúlasálar-
frøðiliga kanning og eftir

samarð við næmingin og
foreldrini.

Hvør, ið skal taka
fyrsta stigðið at ávísa ella
tilmelda eitt barn ella ein
næming til serundirvísing
er eingin fóst skipan fyri.

Ein og hvør sum kennir
ábyrgd fyri barninum,
kann gera hetta.

Sum oftast er tað fore-
ldrini ella skúlin.

Foreldrini kunna venda
sær til skúlan við fyri-
spurningin ella við ynskju-
um um eina broytta undir-
vísing.

Tey kunna eisini venda
sær beinleiðis til Lands-
skúlafyrisitingina og tala
við onkran, sum hevur við
serundirvísingina at gera.

Á landsskúlafyrisiting-
ini er settur:

1. skúlapyskologur
1. ráðgeari fyri lesiveik
1. ráðgevari fyri talu- og
hoyribrekað (arbeiðir
hálsa tíð)
1. ráðgevari fyri sjón-
brekað (arbeiðir hálsa tíð).

Hvat sigur lógin annars?

Lógin sigur, at næmingar,
sum eru á einum slikum
menningarstøði, at tað
krevur serligt fyrilit ella
serligan stuðul, fáa t.v.s.
kunnu fáa serundirvísing
ella annan sernámsfrøð-
ligan stuðul.

Børn, ið ikki hava byrjað skúlagongd

Landsskúlaráðið ásetir
reglur hesum viðvíkjandi
og kann í hesum sambandi
vikja frá teimum annars í
lógini ásettu reglum um
kunneikakrøv í ivisum
greinum og ávisum evn-
um.

Landsskúlaráðið kann
bjóða børnum, ið enn ikki
hava byrjað skúlagongd-
ina sernámsfrøðiliga
hjálp.

Bý- ella bygdaráð og skúlanevnd skyldu

Bý- ella bygdaráðið og
skúlanevndin hava skyldu
at syrgja fyri serundirvís-
ing ella óarari sernáms-
frøðiligi hjálp á øllum
børnum og ungum undir
18 ár, ið búgva ella hava
tíulhald í øki skúlamynd-
ugleikans, tá ið foreldrini
ynskja, at tey verða tikið
inn í fólkkaskúlan.

Stats-, lands-, privatskúlar o. a. skúlar

Bý- ella bygdaráðið og
skúlanevndin kunnu eftir
sáttmála við statin, land-
ið, privatskúlar ella onnur

Johannes Andr. Næs: — Vit, sum standa í hesum ár-
beiðinum, ynskja at vit vóru nógv betur mannað at
veita eina betri serundirvísing og ein betri sernáms-
frøðiligan stuðul.

bý- ella bygdaráð og
skúlanevndir visa nkm-
ingum til undirvísing í
statsskúlam, lands-
skúlam, privatskúlam ella
skúlam hjá øðrum skúla-
myndugleikum.

Hetta verður gjørt sam-
bært sáttmála, ið skal góð-
kennast av Landsskúla-
ráðnum.

Næmingur kann sostatt
í heilt serligum føri verða
vistur í serflokk ella ser-
skúla hjá øðrum skúla-
myndugleika, men sjálv-
andi á samráð við fore-
ldrini og við teirra sam-
tykki. Um foreldrini siga
nei, so verður tað nei, tí
tey eiga barnið.

Men Landsskúlaráðið
kann skipa serundirvísing
fyri bæði undirvísing-
skyldug og ikki undirvís-

ingarskyldug børn og ung
undir 18 ár.

Ískoytisundir- vísing

Næmingar, ið ikki hava
fingið undirvísing í longri
tíð ella sum hava skift
skúla, kúna við loyvi frá
Landsskúlaráðnum fáa
ískoytisundirvísing ella
annan fakligan stuðul.

Tveir árgangir í sama flokk

Børn, sum av eini ella að-
ari orsök eru illa fyri,
kunna ganga 2 ár í sama
árgang ella flokk.

Hin vegin kunna børn
eisini leypa ein árgang ella
ein flokk um.

